

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра Інженерної геодезії

Шифр Спеціальності 193	Назва спеціальності, освітньої програми Геодезія та землеустрій	Освітній рівень Бакалавр

«Затверджую»

Завідувач кафедри

к.т.н., доц. Дем'яненко Р.А.

Розробник силабуса

к.т.н., доц. Адаменко О.В.

/ А.В. /

СИЛАБУС ОК18 Геодезія

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова			
2) Контактні дані викладача: доцент, к.т.н., Адаменко Олександр Вікторович, Adamenko.ov@knuba.edu.ua , https://www.knuba.edu.ua/faculties/gisut/kafedra-inzhenernoyi-geodeziyi/adamenko-oleksandr-viktorovich/			
3) Пререквізити: ОК16 Основи геодезії			
4) Коротка анотація дисципліни Геодезія – це дисципліна, яка вивчає методи та засоби створення опорних геодезичних мереж, а саме Державної геодезичної мережі, Геодезичної мережі згущення, Геодезичних мереж спеціального призначення та Знімальних геодезичних мереж. Мета освітньої компоненти – отримання студентами теоретичних знань і практичних навичок з геодезичних процесів проектування та побудови державних геодезичних мереж, геодезичних мереж спеціального призначення та геодезичних мереж згущення, та застосування їх у виробництві. Завдання освітньої компоненти є вивчення питань, пов'язаних з побудовою та вдосконаленням методів побудови оптимальних по якості та економічним показникам державних геодезичних мереж та мереж згущення.			
5) Структура курсу:			
Загальна кількість кредитів ECTS		7,0	
Сума годин		210	
Вид індивідуального завдання		Курсовий проект	
Форма контролю		залік, екзамен	
6) Зміст курсу:			
Теми лекцій			
№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Загальні відомості про опорні геодезичні мережі. Види опорних геодезичних мереж. Принципи побудови опорних геодезичних мереж. Поняття про форму Землі.	2	0,5
2	Системи координат в геодезії. Відлікові поверхні в геодезії. Світові системи координат. Системи координат, що використовуються в Україні	2	1
3	Системи висот в геодезії. Відлікові поверхні для вимірювань висот в геодезії. Висотні опорні геодезичні мережі. Державна геодезична мережа України. Методи побудови Державної геодезичної мережі.	2	0,5

Шифр Спеціальності 193	Назва спеціальності, освітньої програми Геодезія та землеустрій	Освітній рівень Бакалавр

4	Геодезичні мережі згущення (геодезичні мережі спеціального призначення). Вимоги до геодезичних мереж спеціального призначення. Щільність геодезичних опорних мереж. Закріплення геодезичних опорних мереж. Картка закладки геодезичного пункту.	2	0,5
5	Методи створення геодезичних мереж згущення. Вимоги та характеристика ГНСС-методу та полігонометрії. Основні елементи полігонометрії та види полігонометричних ходів. Оцінка точності запроєктованої полігонометрії наближеним методом.	2	0,5
6	Розрахунок точності запроєктованої полігонометрії. Прямий та оберений розрахунок ходу полігонометрії наближеним методом. Поздовжній і поперечний зсуви в полігонометрії. Найслабше місце ходу полігонометрії. Попередній розрахунок ходу полігонометрії строгим способом. Попередній розрахунок ходу полігонометрії в ПЗ ТОPOCAD.	2	1
7	Повірки та дослідження геодезичних приладів для вимірювань кутів і відстаней. Обґрунтування необхідності виконання повірок та досліджень геодезичних приладів. Загальний порядок виконання повірки. Повірки геодезичних кутомірних приладів. Повірки геодезичних приладів для вимірювань відстаней. Дослідження геодезичних приладів.	2	1
8	Кутові та лінійні виміри в полігонометрії. Вимірювання за триштативною системою. Вимірювання кутів способом прийомів. Вимірювання кутів способом кругових прийомів. Методи вимірювань відстаней в геодезії.	2	0,5
9	Методи забезпечення необхідної точності вимірювань. Джерела похибок при вимірюванні кутів. Оцінка точності вимірювань. Засоби метрологічного забезпечення геодезичних робіт.	2	0,5
10	Приведення вимірювань на рівневі поверхні. Приведення кутових вимірювань. Приведення лінійних вимірювань. Відхилення вискової лінії та її вплив на результати вимірювань.	2	1
11	Суть і методи прив'язувальних робіт. Безпосередня прив'язка. Прив'язування до близьких пунктів.	2	0,5
12	Основи оброблення геодезичних вимірювань. Основи вирівнювання геодезичних вимірювань методом найменших квадратів. Диференційні формули дирекційного кута. Диференційні формули відстані. Середня квадратична похибка функції.	2	1
13	Пряма та обернена кутові засічки. Основні положення та схеми побудови. Вирівнювання вимірювань. Оцінка точності вимірювань.	2	0,5
14	Лінійна засічка. Лінійно-кутова засічка. Основні положення та схеми побудови. Вирівнювання вимірювань. Оцінка точності вимірювань.	2	0,5
15	Висотні опорні геодезичні мережі. Класифікація нівелірних мереж. Методи нівелювання. Проектування та рекогностування нівелірних мереж. Державна висотна мережа України.	2	0,5
16	Система забезпечення точності виконання висотних вимірювань. Повірки та дослідження геодезичних приладів. Систематичні та випадкові похибки при виконанні нівелювання. Оцінка точності нівелювання. Вирівнювання нівелювання.	2	0,5
17	Польові роботи при нівелюванні 2, 3 і 4 класів. Журнали нівелювання. Відомості перевищень і висот пунктів.	2	0,5

Теми лабораторних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Центрування геодезичного приладу за допомогою оптичного центра	4	0,5
2	Повірки геодезичних приладів	2	0,5
3	Вимірювання кутів способом прийомів	2	0,5
4	Вимірювання кутів способом кругових прийомів	3	0,5
5	Оцінка точності кутових вимірювань	1	0,2
6	Повірка геодезичних приладів для вимірювань відстаней	1	0,4
7	Виконання лінійних вимірювань в полігонометрії	1	0,4
8	Повірки та дослідження нівелірів	2	1
9	Повірки та дослідження нівелірних рейок	2	1
10	Нівелювання 3 класу	4	2
11	Нівелювання 2 класу	2	2
12	Оцінка точності нівелювання. Складання відомості перевищення і висот реперів нівелювання	2	2

Теми практичних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Підбір топографічних матеріалів за координатами точки	6	4
2	Проектування полігонометрії	6	4
3	Розрахунок полігонометрії	2	1
4	Створення картки закладки геодезичного пункту	2	1
5	Пряма кутова багаторазова засічка	2	1
6	Обернена кутова багаторазова засічка	2	1
7	Лінійно-кутова засічка	4	2
8	Прив'язування до стінних знаків	2	1
9	Приведення вимірювань на відлікові поверхні	4	2

Індивідуальне завдання:

Індивідуальним завданням освітньої компоненти є курсовий проект на тему: «Проектування і розрахунок мережі полігонометрії».

Мета курсового проекту – закріплення теоретичних знань та створення практичних навичок у проектуванні та розрахунку геодезичних мереж.

Для виконання індивідуального завдання, кожний здобувач отримує карту масштабу 1:25000, на якій виконує проектування мережі полігонометрії. Вихідні дані до виконання індивідуального завдання виставляються викладачем для кожного здобувача індивідуально. В ході виконання курсового проекту, кожний здобувач індивідуально виконує розрахунок точності запроектованої мережі полігонометрії в сучасному програмному забезпеченні TOPOCAD.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1233>